

Exposició: **Espe Pons. Flucht**

Inauguració

divendres 22 de setembre, 19 h

Sala Walter Benjamin

Av. Barcelona, 7. Portbou

Del 22 de setembre al 15 d'octubre de 2023

Horari: de 17 a 20 h

VIII Escola d'estiu Walter Benjamin Portbou 2023

Organització

Amb la col·laboració de

Caseta dels Alemanys, Portbou 2023 ©Espe Pons

L' "ÀNGEL DE LA FOTOGRAFIA"

*"La llibertat viu lluny d'aquí,
i això és l'exili"*

William Shakespeare

De què ens parlen aquestes fotografies? D'ombres i rastres en camins amb memòria que han viscut intensament el pas de l'home llaurant senders poc explorats, entre vinyes i ramats, entre cims que miren al cel i l'horitzó del blau de mar.

Al sud dels Pirineus on les muntanyes es claven com estelles al mar, el paisatge de la memòria es personifica, l'ull de la càmera rastreja el que no es veu, el que passa desapercebut, el detall d'una ombra, una herba, una pintada, un grafiti, objectes trobats i oblidats en el camí, per on milers de persones fugiren de la violència i la barbàrie d'una Europa devastada pel feixisme i el nazisme.

FLUCHT, una paraula que ens parla d'escapada, fugida. Alguns vells europeus, com "el vell Benjamin", així el qualifica Lisa Fittko a les seves memòries com a guia que ajudava als fugitius a travessar aquesta serralada, marxava forçat per les circumstàncies. Creia que a "Europa encara hi havia posicions a defensar". Esperà el darrer moment, quan els nazis ja entraven a París per emprendre una fugida sense retorn.

Portbou va ser la seva última frontera, un passatges sense sortida, on va decidir la mort en un poble on era un desconegut, com un ésser anònim dels que construeixen la història. Interpretat com un acte heroic enfront del feixisme, el seu suïcidi ha marcat un punt d'inflexió entre passat i futur. El registre indicial d'aquestes fotografies ens parla amb intensitat dels camins que han fet de la història un còmplice de la malenconia i la mort.

L'espectador ressegueix amb la mirada aquests paisatges que concentren l'evocació d'una experiència. Són l'ombra d'una "aura" que es resisteix a desaparèixer. Si per a Benjamin l' "aura" és l'aproximació d'una llunyania que entrellaça espai i temps en una única aparició, el passat llunyà s'intensifica i es fa present en l'espectador en esguardar aquestes fotografies. Certifiquen una història i evoquen l' "àngel de la història" ("Angelus Novus"), que amb un ull mira al passat i amb l' altre al futur, i s'encara a la tempesta del progrés. Giorgio Agamben hi veuria l' "àngel de la fotografia", que exigeix redempció.

Pilar Parcerisas